

KOSAM
KALKINMA ODAKLI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Dünya

Ne Konuşuyor?

1 - 15 Mayıs 2024 | YIL: 3 / SAYI: 55

**Yapay Zekâ Üretkenliği
Nasıl Etkileyecek?**

**Sermayenin Küresel
Hareketi Düşüşe Geçti**

**Xi Jinping Fransa, Sırbistan
ve Macaristan'ı Ziyaret
Ederken Nelere Dikkat Etmeli?**

YÖNETİCİ ÖZETİ

- Çin'in Afrika'daki **kritik madenlere** yönelik gerçekleştirdiği yatırımlar hız kesmeden devam etmektedir. Zimbabve'nin Kamativi bölgesinde Çin'in daha önce kapalı olan **lityum** madenine milyonlarca dolar yatırım yapıp tekrar faaliyete geçirmesi, bölgedeki zengin lityum cevherine olan ilgisini yansıtmaktadır. Çin'in Afrika'daki lityum madenlerine olan büyük ilgisinin temelinde lityum talebinin giderek artması ve bunu karşılama endişesi yatmaktadır. Çin yatırımları ile Afrika bölgesindeki lityum endüstrisi önemli ölçüde gelişmektedir.
- Uluslararası Para Fonu (IMF) araştırmacıları 2003-2022 yılları arasında gerçekleşen yatırım hareketlerini incelemiş ve **Çin'e** yapılan **doğrudan yabancı** yatırımlarda **hızlı bir düşüş** yaşandığını tespit etmiştir. Avrupa ve Asya bölgelerinde stratejik yatırımlar azalma gösterirken, ABD'de ise sabit kalmıştır. Çip sektöründeki yatırımlar Asya ve ABD'de artış gösterirken, Çin'e yönelik yatırımlar ise azalmıştır.
- Rusya'nın Avrupalı vatandaşları kullanarak Avrupa bölgesi ve etrafında **casusluk** faaliyetlerinde bulunduğu bildirilmiştir. Almanya, Rusya adına ABD askeri üstleri dahil olmak üzere bir dizi hedefe saldırı planlayan iki şüpheliyi tutuklamıştır. Polonya ise ülkenin demiryolu ağına yönelik keşif ve sabotaj amacıyla kurulmuş bir casusluk ağını çökertmiştir. Rusya, Avrupa hava sahasında da uydu sinyallerini sabote ederek hava trafiğinde sorunlar oluşturmuş, polis ve acil servis çalışmalarını da aksatmıştır.
- ABD'de yaklaşan başkanlık seçimi öncesinde mevcut Başkan **Biden'a** yönelik **eleştiriler** artmaktadır. Biden'ın başkanlık yaptığı dönemde vaat ettiği şeyleri yapmadığı; aksine yükselen fiyatlar, yeni savaş ortamları ve sınır sorunlarının yaşandığı bir dönem görülmüştür. Anketlere göre Biden yönetiminden memnun olduğunu dile getiren seçmen oranı sadece %25'tir. Orana bakıldığında Trump döneminin Biden dönemine göre halkta daha iyi bir hissiyat oluşturduğu çıkarımı yapılmıştır.

- Rus varlıklarını dondurmaya yönelik tartışmalar devam ederken, bir taraf bu varlıkların savaş sebebiyle büyük yıkıma uğrayan Ukrayna'nın yeniden inşası için kullanılmasını isterken, diğer taraf ise bunun doğru olmadığını düşünmektedir. **300 milyar dolar** değerinde **dondurulan Rus varlıklarının** Ukrayna'yı yeniden inşa etmek için yetersiz olduğu da vurgulanmıştır. Rus varlıklarına el konulmasının küresel ekonomide istikrarsızlaşmaya neden olacağı ve Euro Bölgesi gibi önemli yatırım yerlerine olan güvenin de sarsılacağı düşünülmektedir.
- **Elektrikli araçlar** ülkemiz dahil olmak üzere dünya genelinde talep görmeye devam ederken, bazı endişe ve sorunları da beraberinde getirmektedir. Elektrikli araç kullanıcılarının artmasıyla elektrik talebinde yaşanan artış mevcut altyapı sistemlerini zorlamaya başlamıştır. Elektrikli araçların daha kontrollü şekilde şarj edilmesinin şebeke güvenliğini artıracığı belirtilmiştir.
- ABD'de **sosyal güvenlik harcaması** 2023 yılında **2,1 trilyon dolara** ulaşırken, bu miktar GSYH'nin ise %5,2'sine denk gelmektedir. Aynı yıl içerisinde sosyal güvenlikten faydalanan bireyler için ortalama aylık yardım miktarı 1.760 dolar olmuştur. Sosyal güvenlik yardımlarının artışı ücret artışına endeksli olduğu için enflasyondan hızlı arttığı ve 2045 yılında emekli olacak bir kişinin 2020 yılında emekli olan bireye kıyasla 23.000 dolar daha fazla yıllık yardım alacağı tahmin edilmektedir.
- Yapay zekâ teknolojilerin hızla gelişim göstermesi ekonomik büyüme açısından da önemli katkılar sağlayacaktır. **Yapay zekâ** destekli otomasyon sistemlerinin geliştirilmesi ile üretim süreçlerinin daha hızlı optimize edilip işgücü verimliliğini ciddi oranda artırması beklenmektedir. Perakende sektöründe ise yapay zekâ destekli analiz ve tahmin modelleri sayesinde stok ve müşteri ilişkileri yönetimi optimize edilmesi şirketlerin rekabet gücünü artıracaktır.

DÜNYA NE KONUŞUYOR?

1-15 Mayıs 2024

Bu Rapor, **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)** tarafından özel olarak hazırlanmıştır.

Bu yayının tüm hakları KOSAM'a aittir. KOSAM'ın izni olmadan yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek sureti ile alıntı yapılabilir. Bu yayındaki tüm fikirler tamamen derlenen enstitüler, yayınlayan yazarlara aittir ve KOSAM'ın yayın politikalarını yansıtmamaktadır.

COPYRIGHT © 2024

KOSAM - Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi

Akabe Mah. Alaaddin Kap Cd. No:130 D:H, 42020 Karatay / Konya TÜRKİYE

Tel: 0539 897 21 01

www.kosam.org

info@kosam.org

İçindekiler

A. EKONOMİ	1
1. Çin'in Afrika'daki Lityum Madenlerine Yaptığı Yatırım / South China Morning Post (Hong Kong).....	1
2. Sermayenin Küresel Hareketi Düşüşe Geçti / The Economist (Birleşik Krallık)	2
3. Alman Otomotiv Endüstrisinde Durumlar Pozitif Dönüyor / IFO Institute (Almanya)	3
4. Küresel Finans Sistemi Bozulma Tehlikesiyle Karşı Karşıya / The Economist (Birleşik Krallık).....	4
5. Ekonomi, 1960'ların Sonundaki Düşük İşsizlik Seviyesine Ulaşıyor / Center For Economic and Policy Research (ABD)	6
6. Japon Ekonomisini Yeniden Düşünmek / Geopolitical Intelligence Services (Lihtenştayn).....	7
7. Net Sıfıra Geçiş Birleşik Krallık Ekonomisini Nasıl Etkilemektedir? / The London School of Economics and Political Science (Birleşik Krallık)	9
8. Karşılıklı Bağımlılık Dünyasında Avrupa'nın Ekonomik Güvenliği / Bruegel (Brüksel)	10
B. POLİTİKA	12
1. Çin Askeri Gücünün Yeniden Organizasyonu ve Havacılık Uzay Gücünün Ortaya Çıkışı / Centre For Air Power Studies (Hindistan)	12
2. Rusya'nın Avrupa'daki Faaliyetleri Gelecekteki Olası Saldırı Modellerine Dikkat Çekiyor / Chatham House (İngiltere)	13
3. Çin'in Avrupa'daki Bir Kuşak Bir Yol Proje Hedefi Kafkasya'ya Dayanıyor / Observer Research Foundation (Hindistan)	14
4. Joe Biden 2024'ün Kaos Adayı / American Enterprise Institute (ABD)	16
5. Rus Devlet Varlıklarına El Konulması Ahlaki ve Hayatidir / Chatham House (Birleşik Krallık).....	17
6. İnsansız Hava Araçlarının Yerleşmesi: Pakistan için Bir Güvenlik Zorunluğu / Centre for Aerospace & Security Studies (Pakistan)	18
7. Xi Jinping Fransa, Sırbistan ve Macaristan'ı Ziyaret Ederken Nelere Dikkat Etmeli? / Atlantic Council (ABD)	19
8. Ukrayna'daki Mevcut Durum / Indian Council of World Affairs (Hindistan)	21

C. ÇEVRE	23
1. ABD Enerji Bakanlığı Açık Deniz Rüzgâr İşgücü Gelişimine Yeni Bir Enerji Getiriyor / Environmental and Energy Study Institute (ABD)	23
2. Elektrikli Araçların Şebeke Etkilerini Azaltmak İçin Şarj Stratejilerinden Yararlanma / Belfer Center (İngiltere)	24
3. AB'nin Çiftlik Politikası Krizinin Anatomisi / Geopolitical Intelligence Services (Lihtenştayn).....	25
4. Çin Olmadan Yeşile mi Geçiyoruz? / The European Union Institute for Security Studies (Fransa)	27
D. SOSYAL	29
1. Sosyal Güvenlik Hakkında Kısa Bilgiler / CATO Institute (ABD)	29
2. Z Kuşağı ile Kimin Daha Kötü Olduğu Savaşına Son Verin / Bloomberg (ABD)	30
E. TEKNOLOJİ	32
1. Yapay Zekâ Üretkenliği Nasıl Etkileyecek? / The Brookings Institute (ABD)	32
2. Yapay Zekâ Sınırı Aşarsa: Otonom Silah Sistemlerinin Tehdit Oluşturması / Observer Research Foundation (Hindistan)	33
F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER	35

A. EKONOMİ

1. Çin'in Afrika'daki Lityum Madenlerine Yaptığı Yatırım / South China Morning Post (Hong Kong)

Çin'in Afrika'daki lityum madenlerine yönelik yaptığı yatırımlar, yeni maden tedarik zincirlerinin oluşturulmasıyla meyvelerini vermeye başlamıştır. Zimbabve'nin Kamativi lityum madenine yapılan yatırım, temel mineral üretiminde ciddi bir artış sağlamıştır. Bu yatırım, Çin'in lityum arzını genişletme stratejisinin bir parçası olarak görülmekte ve Afrika'daki işleme tesislerinin geliştirilmesiyle "**beyaz altın**" olarak adlandırılan lityumun güvence altına alınmasına katkıda bulunmaktadır.

Kamativi madeninin geliştirilmesi, Çinli şirketlerin Afrika'daki lityum üretimine olan ilgisini yansıtmaktadır. Çin'in lityum talebini karşılamak için yeni tedarik zincirleri oluşturma çabaları, Afrika ülkelerinin lityum endüstrilerini önemli ölçüde genişletmektedir. Bu durum, önde gelen **Çinli şirketlerin**, örneğin Zhejiang Huayou Cobalt, Sinomine Resource Group ve Chengxin Lithium Group'un, bölgede lityum işleme tesislerini inşa etmesiyle daha da vurgulanmaktadır.

Kaynak: Xinhua

Çin'in hamlesi, **lityumun** yanı sıra diğer kritik batarya metalleri için de bir arayış içinde olduğunu göstermektedir. Bu durum, Washington'da Çin'in kritik metal tedarik zincirleri üzerindeki hakimiyetine karşı rahatsızlık oluşturmuştur. Dolayısıyla, ABD'nin, Afrika'daki batarya metallerini güvence altına almak için girişimlerde bulunması ve ABD'nin kritik mineral zafiyetini gidermek için **Afrika'yı** bir kaynak olarak görmesi anlamlı hale gelmektedir.

Erişim: https://www.scmp.com/news/china/diplomacy/article/3261136/chinas-investment-africas-lithium-mines-begins-pay-new-mineral-supply-chains-created?module=top_story&pgtype=homepage

Anahtar kelimeler: Afrika, ABD, Çin, Maden, Lityum, Yatırım.

2. Sermayenin Küresel Hareketi Düşüşe Geçti / The Economist (Birleşik Krallık)

İşler Kötüye Gittiğinde

IMF araştırmacıları, 2003-2022 yılları arasında sınır ötesi yapılan yatırımları incelemiş ve Çin'e yönelik doğrudan yabancı yatırımlarda hızlı bir düşüş olduğunu tespit etmiştir. Özellikle "**stratejik**" olarak değerlendirilen sektörlerdeki Çin bağlantılı yatırımların %50'den fazla azaldığı gözlemlenmiştir. Avrupa ve Asya'da stratejik yatırımlar azalırken, ABD'de sabit kalmıştır. Çip sektöründe **Asya** ve **ABD'de** artış yaşanırken, **Çin'e** yönelik yatırımlarda ise **dört kat düşüş** görülmüştür. Araştırmacılar, 2015-2022 döneminde ortalama yatırımların %20 azaldığını belirlemiştir. Bu düşüşün ABD ve Avrupa'daki ülkelerin lehine olduğu görülmüştür. Jeopolitik uyumun sermaye akışlarını etkilediği de saptanmıştır. Politika yapıcılar, sermaye akışının fırsatlar sunduğuna inanırken, yabancı sermayenin büyümeyi teşvik ettiğini de vurgulamıştır.

Yavaşlaması Gereken bir Süreç!

Son 30 yılda finansal küreselleşme artmasına rağmen, brüt sınır ötesi pozisyonların dünya GSYH'sinin %115'inden %374'üne yükselmesiyle kazanımların ölçülmesi zorlaşmıştır. IMF bir makalesinde, 1980-2014 yılları arasında 53 yükselen piyasa

ülkesinde büyük sermaye girişlerinin yaşandığını belirtmiştir. Bu dönemlerin %20'si **bankacılık krizleriyle** sonuçlanmış ve bunların %6'sı bankacılık-döviz krizleriyle sonuçlanmıştır. Asyalı politika yapımcılarının yabancı sermayeye olan bağımlılıklarını azaltma çabaları da destek bulmuştur. Doğrudan Yabancı Yatırımların (**FDI**) hâkim olduğu dönemlerin krizle sonuçlanma olasılığı daha düşüktür. 2023 yılında yapılan IMF çalışmasında, ABD ve Çin merkezli FDI bloklarının etkisi modellenmiştir. Bağlantısız bölgelerin küresel GSYH'ye beş yıl sonra %1, uzun vadede ise %2' oranında bir **darbe vurması beklenmektedir**. Düşük gelirli ekonomiler, yabancı sermaye akışlarına bağımlı olmaları nedeniyle kayıplar yaşarken, jeopolitik bir taraf seçmeye zorlanmaları ve finansmana erişimlerinin kısıtlanması gibi faktörler bu ülkeleri savunmasız kılmaktadır.

Kaynak: Ricardo Tomas

Erişim: <https://www.economist.com/special-report/2024/05/03/the-movement-of-capital-globally-is-in-decline>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Finans, IMF, Jeopolitik, Yatırım.

3. Alman Otomotiv Endüstrisinde Durumlar Pozitive Dönüyor / IFO Institute (Almanya)

Almanya otomotiv endüstrisindeki iş ortamı nisan ayında yeniden canlanmıştır. Mart ayında -5,3 puan olan endeks puanı, nisan ayında iyileşme göstererek -1,5 puana yükselmiştir. IFO Endüstriyel Organizasyon ve Yeni Teknolojiler Merkezi Uzmanı Anita

Wölfl, Almanya'da otomotiv sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin mevcut iş durumlarında iyileşmeler görüldüğünü ve mart ayındaki kötümser duruma nazaran sektörde daha olumlu havanın oluştuğunu vurgulamıştır.

Wölfl, iyileşme görülmesine rağmen hala otomotiv sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin yeteri kadar iş yapamadığı, yeterli sipariş stokunu oluşturamadığını da ayrıca belirtmiştir. Mart ayına kıyasla nisan ayından birçok şirket, yeteri kadar sipariş alamamanın üretimde önemli sıkıntılara sebebiyet verdiğini de dile getirmiştir.

Erişim: <https://www.ifo.de/en/facts/2024-05-02/sentiment-german-automotive-industry-improves>

Anahtar Kelimeler: Almanya, Otomotiv Sektörü, Sipariş.

4. Küresel Finans Sistemi Bozulma Tehlikesiyle Karşı Karşıya / The Economist (Birleşik Krallık)

Rusya Kırım'ı aldıktan sonra birçok Rus firması ciddi yaptırımlarla karşılaşırken, Amsterdam'dan Kuala Lumpur'a giden bir yolcu uçağı (MH 17) Ukrayna üzerinden geçerken bir Rus füzesiyle vurulması yatırımların daha da artırılmasına neden olmuştur. Yaptırımlar Rusya'ya ait VTB Capital'in ana bankasını da hedef almıştır. VTB'nin City of London'daki ofisi, Ukrayna'nın işgali nedeniyle kapanmış, ancak faaliyetlerini Moskova merkezli olarak devam ettirmiştir. **VTB**, ABD merkezli finansal düzenin dışında, Afrika, Doğu Avrupa ve Asya'ya sermaye aktararak küreselleşmeye devam etmektedir. Bu durum, küresel finans sisteminde ABD'ye olan bağımlılığın azaldığını gösterirken, sistemde ise önemli bir değişime işaret etmektedir. Çin'in hızlı yükselişi küresel ekonomik çıktıdaki payının balon gibi artmasına neden olmuştur. 1990'ların başında, bugünün en büyük on yükselen piyasa ekonomisi dünya üretiminin %12'sini oluştururken, günümüzde ise yaklaşık üçte birine katkıda bulunmaktadır.

Zenginliğin Yayılması

Singapur, Hong Kong, Tokyo gibi Asya'nın önde gelen finans merkezleriyle birlikte **Şangay, Pekin, Dubai** gibi yeni gelişen merkezler, New York ve Londra'yı yakalamak üzeredir. Birçok ülkenin sermaye piyasası da önemli büyümeler kaydetmiştir. Artık

dünya eski dönemlere kıyasla daha dirençli bir finansal sistemle karşı karşıyadır. Ayrıca, yeni ulusal ödeme sistemleriyle yoksul ülkeler, kendi finansal altyapılarını güçlendirirken, bu durum da rekabeti artırmaktadır.

Artan Jeopolitik Gerilimler ya da Savaşlar Sistemi Parçalayabilir

Sürekli artan jeopolitik gerilimler veya tam anlamıyla savaşlar, finansal sistemi tamamen parçalayabilir. Bu durumda ülkelerin, yatırımcıların ve işletmelerin bir bloğa bağlı kalması ve bu bloktan çıkmaması, çatışmalara neden olabilir. Mali yaptırımlar, korumacılık ve sermaye akışlarının jeopolitik olarak yeniden düzenlenmesi, bu parçalanmış dünyayı daha da yakınlaştırabilir. Ancak, diğer sistemler parçalansa bile **ABD'nin finansal hegemonyası** hala belirgin bir şekilde varlığını sürdürmektedir.

Yeni ve Vahim Bir Gelecek

Küresel finans sistemi sadece soyut bir kavram değildir. Ekonomik hayatın neredeyse her yönüne dokunmaktadır. Devletlerin, şirketlerin ve bireylerin sermayeye nasıl erişeceklerini yönetirken, onların büyüme ve refah beklentilerini belirlemektedir. Ödeme sistemleri ticaret için hayati önem taşımaktadır. Daha geniş bir insan havuzunun dünyanın zenginlik oluşumundan pay almasını sağlamaktadır.

Kaynak: Ricardo Tomas

Erişim: <https://www.economist.com/special-report/2024/05/03/the-global-financial-system-is-in-danger-of-fragmenting>

Anahtar Kelimeler: Finans, Küresel Ekonomi, Rusya.

5. Ekonomi, 1960'ların Sonundaki Düşük İşsizlik Seviyesine Ulaşıyor / Center For Economic and Policy Research (ABD)

Ekonomi, Nisan ayında işsizlik oranının %4'ün altında seyrettiği 27. ayını geride bıraktı. Bu, genellikle ABD tarihinin en müreffeh dönemlerinden biri olarak görülen Kasım 1967'den Ocak 1970'e kadar süren seriye denk gelmektedir. Bu dönemde istihdamın bol olduğu, reel ücretlerin hızla arttığı ve refahın geniş bir şekilde paylaşıldığı bilinmektedir. Ancak mevcut durumda 1960'ların sonundaki gibi güçlü bir reel ücret artışı görünmemekte olup, büyüme ise en alt düzeydeki çalışanlarla geniş bir şekilde paylaşılmış gibidir.

İşyeri Anketinde İstihdam Artışı Yavaşladı, Hanehalkı Anketinde İstihdam Çok Az Değişti

İşyeri anketi 175.000 kişilik bir istihdam artışı gösterirken, hanehalkı anketinde sadece 25.000 kişilik bir artış görülmüştür. Bu durum, iki anket arasındaki farkı daha da artırmaktadır. İşyeri anketinde son bir yılda 2.802.000 istihdam artışı gözlenirken, hanehalkı anketindeki artış sadece 529.000 olarak gerçekleşmiş, aradaki fark 2.273.000 kişiye ulaşmıştır. Bu farkın en makul açıklaması, **hanehalkı** anketindeki nüfus kontrollerinin son dönemdeki göç artışını tam olarak yansıtmamasıdır. Ancak, tam bir resim için 2030 Nüfus Sayımı beklenmelidir.

Çalışma Saatlerindeki Artış ve Verimlilik

2023 yılında üç çeyrek süren olağanüstü verimlilik artışının ardından, ilk çeyrekteki büyüme sadece %0,3 olarak gerçekleşmiştir. Ancak **yıllık büyüme** %2,9 ile pandemiden önceki beş yılın ortalamasının çok üzerindedir. Toplam çalışma saati endeksi Nisan ayında %0,1 oranında düşmüş ancak çalışma haftasının kısalması rapor edilen istihdam artışını fazlasıyla telafi etmiştir. İkinci çeyrek büyümesi %3,3 olarak tahmin edilirken, güçlü bir verimlilik artışı beklenmektedir.

Ücret Artışı Yavaşlıyor

Son üç ayda ortalama saatlik ücret yıllık %2,8 oranında artış gösterirken, bir önceki dönemde ise %4'ün biraz altında gerçekleşmiştir. Ancak bu artış, 2018 ve 2019 yıllarında

FED'in %2'lik enflasyon hedefine yakın oranların oldukça altında olmuştur. Ancak ücretlerin enflasyon hedefiyle uyumlu bir hızda artması gerekmektedir.

Sağlık Sektörü İstihdam Artışında Öncü

Nisan ayında **sağlık sektörü** 56.200 kişilik istihdam artışıyla en fazla istihdam sağlayan sektör olmuştur. Bu rakam aylık büyümenin neredeyse üçte birini oluşturmuştur. Ancak, son bir yıldaki ortalama 63.000 istihdam artışının biraz altında kalmıştır. **Kamu** sektörü ise mart ayında 72.000 istihdam oluştururken, nisan ayında sadece 8.000 istihdam sağlamıştır. **İnşaat** sektöründe istihdam artışı da keskin bir şekilde yavaşlamış; mart ayında 40.000 kişi istihdam edilirken, nisan ayında sadece 9.000 kişi istihdam edilmiştir. **Restoranlar** da benzer bir trend göstererek, geçtiğimiz yılın aylık ortalama istihdam artışı olan 17.300'ün altında kalarak nisan ayında sadece 7.800 kişiye istihdam sağlamıştır. Tam zamanlı istihdam Nisan ayında 950.000 artmıştır.

İşten Ayrılma Nedeniyle İşsizlik Oranında Düşüş

Gönüllü işten ayrılmalar nedeniyle işsizliğin payı, işsizlik oranı göz önüne alındığında alışılmadık derecede düşük olan %12'ye kadar gerilemiştir. Bu oran 2019 yılında ortalama %13,6'nın üzerinde gerçekleşmiştir.

Erişim: <https://cepr.net/april-jobs-review-24/>

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, İstihdam, İşsizlik.

6. Japon Ekonomisini Yeniden Düşünmek / Geopolitical Intelligence Services (Lihtenştayn)

1970'ler ve 1980'lerde **Japonya'nın** ABD'yi geçerek küresel hegemon olacağı öngörülmüş, ancak 1989'da borsadaki ve emlak piyasasındaki balonun patlamasıyla uzun süreli bir durgunluk yaşanmıştır. Büyük Japon şirketleri Japon ekonomisi durgunlaşırken bile hem iç pazarda hem de küresel sahnede lider konumlarını korumayı başarmıştır. **Yenin** değeri son 34 yılın en düşük seviyesine inerken, bu durum ihracat yapan Japon şirketlerinin kârlarını artırmış ve turizmi canlandırmıştır. Ancak düşük yen ithalatı pahalılaştırarak cari açığı artırmakta ve enflasyonu yükseltmektedir. Ekonomik

büyüme yaşlanan nüfus, düşük maaş artışları ve tüketici harcamalarının durağanlaşması nedeniyle zayıf kalmaktadır. **Japonya**, küresel GSYH sıralamasında ise **Almanya'nın gerisine düşmüştür**.

Zayıf yen, Japon varlıklarını yabancı yatırımcılar için cazip hale getirirken, Çin'deki ekonomik zorluklar ve otoriterleşme, Japonya'yı güvenli bir yatırım limanı yapmaktadır. Japonya'nın gelecekteki senaryoları arasında mevcut politikaların devamı, ekonomik ve yapısal reformlar veya kapsamlı toplumsal reformlar bulunmaktadır. Mevcut politikaların devamında, hükümet zayıf yenin makroekonomik faydalarından yararlanarak mevcut para ve maliye politikalarını güçlendirmektedir. Ekonomik ve yapısal reformlar, piyasaları serbestleştirerek kurumsal verimliliği artırabilirken, kapsamlı toplumsal reformlar demografi ve işgücü piyasası yapılarıyla ilgili temel değişiklikleri içermektedir.

Tayvan, Doğu Çin Denizi veya Kore Yarımadası'ndaki olası çatışmalar ve ABD'deki siyasi değişiklikler ise **Japon ekonomisi üzerinde yıkıcı etkiler** oluşturmaktadır. Bu jeopolitik riskler, Japonya'nın ekonomik ve stratejik geleceği üzerinde önemli baskılar yapmaktadır. Japonya savunma harcamalarını artırıp, ABD'ye olan bağımlılığını azaltarak bu risklerle başa çıkmaya çalışmaktadır. Ancak, küresel ve yerel dinamiklerin getirdiği zorluklarla başa çıkmak için daha fazla reform ve stratejik uyum gerekmektedir.

Erişim: <https://www.gisreportsonline.com/r/japanese-economy-growth/>

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, Enflasyon, Japonya, Yen.

7. Net Sıfıra Geçiş Birleşik Krallık Ekonomisini Nasıl Etkilemektedir? / The London School of Economics and Political Science (Birleşik Krallık)

Net sıfıra geçişin Birleşik Krallık ekonomisine etkisi büyük ölçüde olumlu olmaktadır. Temiz enerji ve enerji verimliliği önlemlerinin hızla yaygınlaştırılması başlangıçta yüksek sermaye gerektirse de uzun vadede ülke ekonomisini daha dirençli, üretken ve rekabetçi hale getirmektedir. **İklim Değişikliği Komitesi**, 2025 yılına kadar yıllık 40 milyar sterlin, 2030 ve 2050 yılları arasında ise **50 milyar sterlinlik ek yatırım** gerektiğini belirtmiştir. Bu geçiş, ekonomik ve sosyal fırsatları artırmak, emisyonları net sıfıra indirmek ve kamu altyapısına yatırım yaparak biyolojik çeşitlilik kaybı ve çevresel bozulma ile mücadele etme anlamına gelmektedir.

Temiz yatırımların ekonomik faydaları arasında **yenilikçilik** ve **verimlilik** artışı vardır. Örneğin, Birleşik Krallık'ın açık deniz rüzgâr enerjisine yaptığı yatırımlar, maliyetlerin düşmesine neden olurken, elektrik talebinin %15'inin de bu kaynaktan karşılanmasını sağlamıştır. Ayrıca, elektrikli araçlar ve yenilenebilir enerjiyle entegre edilen şehirler, trafik sıkışıklığı ve hava kirliliği gibi sorunları azaltarak ekonomik kazançlar sağlamaktadır.

Kaynak: Joe D.

Net sıfıra geçiş, üretkenliği artırarak enerji ve kaynak verimliliğini yükseltmekte, düşük verimli sektörlerden temiz ve yenilikçi sektörlerle geçişi desteklemektedir. Temiz teknolojilerin maliyetleri düşmekte ve fosil yakıtlara kıyasla daha verimli hale gelmektedir. **Birleşik Krallık**, yenilikçi teknolojilere yatırım yaparak ihracat fırsatlarını artırabilmekte ve yerel refahı destekleyebilmektedir. Bazı uzmanlar iddialı iklim politikalarının enflasyonist etkilere neden olabileceğini öne sürse de fosil yakıtlara olan bağımlılığın devam etmesi daha büyük ekonomik sorunlara neden olacaktır. Sonuç olarak net sıfıra geçiş, uzun vadede Birleşik Krallık ekonomisini daha sürdürülebilir ve rekabetçi hale getirecektir.

Erişim: <https://www.lse.ac.uk/granthaminstitute/explainers/how-will-the-transition-to-net-zero-affect-the-uk-economy/>

Anahtar Kelimeler: Birleşik Krallık, Enerji, İklim, Net Sıfır, Yatırım.

8. Karşılıklı Bağımlılık Dünyasında Avrupa'nın Ekonomik Güvenliği / Bruegel (Brüksel)

Pandemi kaynaklı tedarik kesintileri, **Rusya – Ukrayna savaşı**nın yol açtığı enerji krizi ve Çin'in ekonomik baskıları, ekonomik güvenliğini Avrupa Birliği politika gündeminin üst sıralarına taşımıştır. Asıl soru, AB'nin ticaretin faydalarından vazgeçmeden dış ekonomik ilişkilerini tam olarak nasıl '**riskten arındırması**' gerektiğidir. Cevap ise, özellikle ithalat tarafında olmak üzere ürün düzeyinde ticari bağımlılıkların tespit edilmesi ve tedarikçilerin çeşitlendirilmesi yoluyla bunların azaltılması, aksi takdirde maksimum ticari entegrasyonun sürdürülmesi gerektiği yönündedir.

Bu cevabın yetersiz kaldığı savunulmaktadır. **İlk** olarak, ürün düzeyindeki bağımlılıklar sofistike analiz ve verilerle bile güvenilir bir şekilde tespit edilememektedir. Sonuçta hem '**gözden kaçan bağımlılıklar**' hem de '**yanlış pozitifler**' kaçınılmazdır. **İkinci** olarak, dış kaynaklı şoklar ve baskılar ithalat kadar ihracat, yurtdışında tutulan üretken varlıklar ve finansal kanallar yoluyla da yayılabilmektedir.

Yapılan bir analizde **beş** ana sonuca varılmıştır:

1. İthalat riskinin azaltılması, tedarik kesintisi maliyetinin tartışmasız büyük olacağı birkaç ürün kategorisine odaklanmalıdır. Bu yanlış pozitifleri azaltacaktır.
2. İhracat ve mali baskılarla başa çıkmak için risk azaltma ve/veya tamponlar daha fazla dikkat gerektirmektedir.
3. Riskin azaltılması, kaynağı ne olursa olsun tüm şoklara karşı dayanıklılığın artırılmasıyla tamamlanmalıdır. Bu da daha derin ve daha geniş bir tek Avrupa pazarını gerektirmektedir.
4. Riskin azaltılması ve dayanıklılık caydırıcılıkla tamamlanmalıdır.
5. Yeterince yüksek bir kronik ticari çatışma olasılığı - ya da çok büyük bir çatışma - hem ihracat hem de ithalat tarafında büyük bir ticaret ortağıyla genel entegrasyonun azaltılmasını haklı çıkaracaktır.

Kaynak: *Bruegel*

Erişim: <https://www.bruegel.org/policy-brief/how-de-risk-european-economic-security-world-interdependence>

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Çin, Tedarik Kesintileri.

B. POLİTİKA

1. Çin Askeri Gücünün Yeniden Organizasyonu ve Havacılık Uzay Gücünün Ortaya Çıkışı / Centre For Air Power Studies (Hindistan)

Çin Halk Cumhuriyeti Merkezi Askeri Komisyonu (CMC), 19 Nisan 2024 tarihinde Stratejik Destek Gücü'nü (SSF) dağıtarak yerine **Bilgi Destek Gücü'nü** (ISF) kurmuştur. SSF, 2015 yılında **uzay, siber, elektronik ve psikolojik savaş** alanlarında özel yetenekleri koordine etmek için kurulmuştur. Ancak, SSF'nin karmaşık yapısı ve etkinliği konusunda sorunlar yaşanmış ve bu nedenle yapısı yeniden düzenlenmiştir.

Yeniden yapılanmanın ana nedenleri arasında, operasyonel verimliliği artırma, iç bürokrasiyi azaltma ve destek güçlerini daha etkin hale getirme yer almaktadır. Yeni ISF'nin, PLA'nın stratejik bir parçası olarak bilgilendirilmiş bir kuvvet oluşturması beklenmektedir. Yeniden yapılanma özellikle uzay, siber ve bilgi alanlarındaki operasyonel yetenekler üzerinde derin etkilere sahip olacaktır.

Kaynak: Raksha-Anirveda.com

ISF'nin içinde yer alacak olan **Havacılık ve Uzay Gücü**, uzay operasyonları ve siber güvenlik gibi kritik alanlarda uzmanlık sağlamak için önemli bir rol üstlenecektir. Uzay, siber operasyonlar ve kritik alanlarda uzmanlık sağlamak için ISF gibi yeni yapılanmalar

önemli bir rol oynamaktadır. Yeniden yapılanma sürecinin de PLA'nın stratejik hedefleri ve operasyonel etkinliği için önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir.

Erişim: <https://capsindia.org/chinas-military-reorganisation-and-the-emergence-of-an-aerospace-force/>

Anahtar Kelimeler: Askeri, Çin, Havacılık, Uzay.

2. Rusya'nın Avrupa'daki Faaliyetleri Gelecekteki Olası Saldırı Modellerine Dikkat Çekiyor / Chatham House (İngiltere)

Paralı asker grubu Wagner Group adına hareket ettiği iddia edilen bir İngiliz vatandaşı, Ukraynalı bir işletmeyi hedef alan kundaklama planıyla suçlanmıştır. Ancak bu olayın münferit bir olay olarak görülmemesi gerektiği belirtilmiştir. Sebebi ise Avrupa genelinde çok daha geniş ve ciddi bir Rus **sabotaj kampanyası** yaşanmaktadır. Almanya, Rusya adına ABD askeri üsleri de dahil olmak üzere bir dizi hedefe saldırı planladıkları şüphesiyle iki kişiyi tutuklamıştır. Polonya ise ülkenin demiryolu ağına yönelik keşif ve sabotaj amacıyla kurulmuş bir ajan ağını çökertmiştir. Rusya'nın vekiller aracılığıyla sabotaj yapma yöntemi, sadece Ukrayna için değil, Avrupa genelinde de ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

Rusya'nın Baltık Denizi bölgesindeki uçuşları engelleyen **elektronik savaşında** da benzer modeller görülmektedir. Bu sorun yıllar öncesine dayanan ve giderek ciddileşen bir sorundur. Rusya'nın Polonya'dan dönen İngiltere Savunma Bakanı Grant Shapps'ın bulunduğu uçağın uydu sinyallerini engellediği rapor edilmiştir. Rusya, Kuzey Norveç'te de GPS'i bozup hava trafiğini aksatmanın yanı sıra polis ve acil servislerin çalışmalarını da engellemiştir.

GPS tabanlı hizmetlere bağımlı olan havalimanları için bir başka sorun da inişin imkânsız hale gelmesi ve uçuşların yön değiştirmesi, hatta başlangıç noktalarına geri dönme gerekliliğidir. **Baltık Denizi** ve **Karadeniz** üzerinde bir dizi navigasyon sisteminin kullanılamaması artık normal kabul edilmektedir. Rusya'nın NATO ile çatışmaya girmeden önce Avrupa'ya yönelik saldırı girişimleri endişeleri artırmaktadır. Avrupa

ülkeleri, bu tür tehditlere karşı birlikte hareket etmek ve güvenlik önlemlerini artırmak zorundadır.

Kaynak: Chatham House

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/2024/05/russian-disruption-europe-points-patterns-future-aggression>

Anahtar kelimeler: Avrupa, GPS, Havayolu, Rusya, Saldırı.

3. Çin'in Avrupa'daki Bir Kuşak Bir Yol Proje Hedefi Kafkasya'ya Dayanıyor / Observer Research Foundation (Hindistan)

Çin'in Orta Koridor olarak da adlandırılan **Trans-Hazar Uluslararası Taşımacılık Koridoru** (TITR) ile iddialı kıtalararası **Bir Kuşak Bir Yol Girişimi** (BRI) arasındaki stratejik uyum, şimdi Doğu'nun Batı ile buluştuğu kavşakta çok önemli bir ülke olan **Azerbaycan'a** odaklanmış durumdadır. TITR, Avrupa Birliği (AB) ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD) destekli, Orta Asya, Hazar Denizi ve Kafkasya'yı kapsayan antik İpek Yolu'nu yansıtan çok yönlü bir ulaşım rotasıdır. Rusya-Ukrayna savaşından sonra AB ve Orta Asya arasında güvenilir bağlantı ihtiyacından hareketle ivme kazanmıştır. Pekin, TITR boyunca önemli bir ülke olan Azerbaycan ile ekonomik bağlarını geliştirerek Bir Kuşak Bir Yol eksenini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Hazar Denizi üzerinde stratejik bir konuma sahip olan Azerbaycan'ın Orta Asya ve Avrupa arasındaki bağlantı yolları ve boru hatları için kritik

önemi, İran ve Rusya'ya uygulanan yaptırımların ardından katlanarak artmıştır. 2015 yılında Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Çin'e yaptığı resmi bir ziyaret sırasında Kuşak ve Yol Girişimi'ni teşvik etmek ve iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin önceliklerini belirlemek üzere bir mutabakat zaptı imzalamıştır.

Moskova ile ilişkilerini germek istemeyen Pekin, Azerbaycan'a ve TİTR'a çok az yatırım yapmıştır. Çinli şirketler Azerbaycan'a özellikle petrol ve telekomünikasyon alanlarında 800 milyon ABD doları yatırım yaparken, Bakü ise Çin'e 1.700 milyon ABD dolarından fazla yatırım yapmıştır. Bazı katılımcı TİTR ülkeleri de BRI'nin sınırlı başarısını ve Çin'in şüpheli niyetlerini gerekçe göstererek Pekin ile ortak projeler konusunda çekincelerini dile getirmiştir. Daha sonra Azerbaycan, projelerinin çoğunu finanse ederek, Türkiye ile Azerbaycan arasında Gürcistan üzerinden Bakü-Tiflis-Kars demiryolu hattı, yeni Hazar Limanı ve Atal'da bir serbest ticaret tesisi gibi modernize edilmiş tesislerle altyapısını geliştirmiştir. 2017 yılında 826 km uzunluğundaki Bakü-Tiflis-Kars demiryolu hattı açılmış ve Bakü, %60'ı elektrikli ve yaklaşık %40'ı çift hatlı olmak üzere 4.286 km demiryolu hattına 1,6 milyar ABD doları yatırım yapmıştır.

TİTR, AB'nin özellikle Orta Asya'da önemli bir bölgesel jeoekonomik güç haline gelerek hem Çin'i hem de Rusya'yı mat etmesini sağlayacaktır. AB, bölgede baskın bir jeoekonomik güç olarak konumunu güçlendirmek ve Güney Kafkasya ile bağlarını sağlamlaştırmak için TİTR'ın gelişiminden faydalanmalıdır. Bu stratejik hamle, Çin'in bölgede artan etkisine etkili bir şekilde meydan okuyacak ve onu engelleyecektir.

Kaynak: ORF

Erişim: <https://www.orfonline.org/expert-speak/chinese-bri-ambitions-in-europe-hinge-on-the-caucasus>

Anahtar Kelimeler: Çin, Bir Kuşak Bir Yol, Rusya.

4. Joe Biden 2024'ün Kaos Adayı / American Enterprise Institute (ABD)

Joe Biden'ın ABD'de başkanlık yaptığı dönemde vaat ettiği birlik ve iyileşme sözleri yerine yüksek fiyatlar, sınırların yıkılması ve şiddetli dolu savaşlar görülmüştür. Biden'ın 2020 yılındaki kongre konuşmasında ABD'yi Donald Trump'tan kurtaracağını ve toplumu bir araya getirerek farklı bir yola yönlendireceğini söylemesine rağmen, ülke genelinde yaygın bir kafa karışıklığı ve hayal kırıklığı hissi hâkim olmuştur. Biden'ın Trump'a karşı kullandığı argümanların zayıfladığına dikkat çeken bazı analizler, Biden'ın kendi yönetiminde de benzer sorunlarla karşı karşıya kaldığını göstermiştir.

Jeb Bush'un Trump'ı "**kaos başkanı**" olarak nitelendirdiği ve uyarıda bulunduğu ancak Cumhuriyetçi önseçmenlerin bu uyarıyı dikkate almadığı belirtilmektedir. Biden'ın başkanlık yıllarının çoğunlukla iyi olduğunu düşünen kayıtlı seçmenlerin oranının sadece %25 olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum, Trump döneminin ABD için daha olumlu anlamlar taşıdığına işaret etmektedir. Biden'ın Trump'a karşı yaptığı eleştirilerin ardından kendisinin benzer sorunlarla karşı karşıya kalması, halk arasında şüphe uyandırmış ve Biden'ın liderlik yetenekleri konusunda tartışmalara yol açmıştır.

Trump'ın ABD'de parçalanmaya neden olduğu eleştirileri, Biden'ın liderlik becerilerini sorgulayan birçok kişi tarafından dile getirilmiştir. Biden'ın Trump'ı fitne tohumları eken biri olarak tanımlamasına rağmen, kendi yönetiminde de benzer sorunların yaşanması, halk arasında **güvensizlik** oluşturmuştur. Biden'ın başkanlık yıllarının ABD için olumlu bir dönem olup olmadığı konusundaki tartışmalar, ülke genelinde devam ederken Biden'ın liderlik ve politika kararlarını sorgulayan bir atmosfer oluşmuştur.

Erişim: <https://www.aei.org/op-eds/joe-biden-is-2024s-chaos-candidate/>

Anahtar Kelimeler: Biden, Seçim, Trump.

5. Rus Devlet Varlıklarına El Konulması Ahlaki ve Hayatidir / Chatham House (Birleşik Krallık)

300 milyar dolar değerinde dondurulan Rus varlıkların Ukrayna'nın yeniden yapılanması için yeterli olmayacağı ve bu nedenle varlıklara el koyma konusunda tereddüt edilmemesi gerektiği vurgulanmaktadır. Birçok uzman bu varlıkların, Rusya'nın yol açtığı yıkım maliyetinin sadece mütevazı bir kısmını karşılayabileceğini belirtmiştir.

Prensip

En önemli soru şudur: Rusya'nın neden olduğu muazzam yıkımın bedelini kim ödeyecek? **Rusya** tarihinde hiçbir zaman yasadışı fetihleri için tazminat ödememiştir. Varlıkların geri gönderilmeyeceği açıkça ifade edilmiş olup, bu sözden dönülmesi durumunda **G7 ülkeleri** itibarlarını yitirecektir. Rusya'ya herhangi bir para iadesini düşünmek için Ukrayna'nın tamamen yeniden inşa edilmesi, toprak bütünlüğüne kavuşması ve ödenen tazminatlarla tatmin olması gerekmektedir. Batı dünyasında neredeyse herkes Ukrayna'nın galip gelmesini temenni etmektedir. Ancak bunu söylemek ile bu amacı desteklemek için- dondurulmuş varlıklara el koymak gibi- bariz ahlaki adımlar atmak birbirinden çok farklıdır.

Yasal Konular ve Emsal Kararlar

Rusya'nın mal varlıklarına el konulmasına ilişkin tartışmalar iki temel argümana dayanmaktadır. Birincisi bunun **yasal olup olmadığı** ve ikincisi **emsal teşkil edip etmediğidir**. Bazılarına göre, **Kosova**'nın 2008 yılında tanınması hukuken kuşkuludur. Ancak bunun Slobodan Miloseviç'in soykırım saldırısından korunmak için yapılan bir eylem olduğu ve bir emsal teşkil ettiği düşünülmektedir. Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesi de benzer şekilde savunulmuştur. Rusya'nın uluslararası hukuku ihlal ettiği, ICJ (**Uluslararası Adalet Divanı**) tarafından kabul edilmiş bir kararla zaten belirtilmiştir. Bu nedenle, işgalci bir ülkenin yabancı varlıkları el koyması benzer olaylara karşı caydırıcı bir etki sağlayabileceği düşünülmektedir. **'Karşı önlemler'** olarak bilinen hüküm çeşitli hukuk uzmanları tarafından savunulmakta olup, bu tür önlemler uluslararası hukukun bir parçası olarak kabul edilmektedir.

Küresel Şok

Varlıklara el koyma argümanının küresel ekonomiyi istikrarsızlaştıracağı ve Euro Bölgesi gibi yatırım yerlerine olan güveni sarsacağı düşünülmektedir.

Kaynak: Chatham House

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/2024/05/confiscation-immobilized-russian-state-assets-moral-and-vital>

Anahtar Kelimeler: Küresel Ekonomi, Rusya, Ukrayna.

6. İnsansız Hava Araçlarının Yerleşmesi: Pakistan için Bir Güvenlik Zorunluluğu / Centre for Aerospace & Security Studies (Pakistan)

Savunma sektörü, güç kullanımı veya tehdidi yoluyla ulusal güvenliği sağlamak ve korumak amacıyla faaliyet gösteren bir alandır. Savunma yetenekleri, bir devletin ulusal güvenlik tehditlerini önleme, caydırma, zorlama ve karşı koyma gibi temel işlevlerini yerine getirmesini sağlamaktadır. Bu kapsamda, üstün askeri donanıma sahip olmak savunma kabiliyetinin önemli bir bileşenidir. Aynı zamanda, savunma ithalatı ve ihracatı arasında denge sağlamak ve yabancı tedarikçilere bağımlılıktan kaçınmak da devletlerin hayati çıkarları arasındadır. Savunma sanayinde kendi kendine yeterliliği teşvik etmek de büyük önem taşımaktadır. Gelişen teknolojiler ve askeri alanındaki devrimler, savaşın yürütülmesine yeni bir boyut kazandırmıştır.

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte, savunma sanayisinde **yapay zekâ** ve **insansız hava araçları** gibi son teknoloji ürünü silah sistemlerinin kullanımı artmıştır. 95'ten fazla devletin aktif askeri insansız hava aracı programlarına sahip olduğu bilinmektedir. Ölümcül otonom silahların ve savaş dronlarının kullanımı çağdaş savaşta yeni bir norm haline gelmiştir. Bu teknolojiler, gözetleme, istihbarat toplama, keşif, tanımlama ve hassas hedefleme gibi alanlarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Askeri filolara dronların dahil edilmesinin en büyük avantajlarından biri **maliyet etkinliği**dir. Bir dronun maliyeti, bir savaş uçağına kıyasla çok daha düşüktür ve bu da onu daha uygun ve verimli hale getirmektedir.

Güney Asya'da özellikle Pakistan ve Hindistan gibi ülkelerin insansız hava aracı teknolojilerini geliştirme ve yerli olarak üretme hızı artmaktadır. Pakistan ayrıca her ikisi de yerli olarak geliştirilen UQAB ve SATUMA Jasoos II gibi taktik İHA'lara da sahiptir. Yerli İHA üretiminin yanı sıra Pakistan geçmişte İtalya'dan Falco İHA'ları da tedarik etmiştir. Pakistan şu anda Çin'den 5 adet Cai Hong 4 (Rainbow 4) ve Türkiye'den Bayraktar Akıncı A kategorisi satın almıştır. Kuşkusuz hem yerli hem de yabancı İHA teknolojilerinin entegrasyonu Pakistan'ın İHA filosunu güçlendirmiştir. Hindistan, 2010 yılında yerli olarak geliştirdiği ilk İHA olan Rustom-I'i başarıyla test etmiştir. Rustom-II (Tapas 201) ise 2016 yılında bir başka orta irtifa, **uzun süre havada kalabilen bir İHA** olarak tanıtılmıştır. Bu teknolojilerin geliştirilmesi ve kullanımı, bölgedeki askeri güç dengelerini değiştirecek ve ulusal güvenlik stratejilerini şekillendirecektir. Bu nedenle, savunma sektöründeki teknolojik gelişmeler ve yenilikler, devletlerin ulusal güvenliklerini sağlama ve koruma konusunda kritik bir rol oynamaktadır.

Erişim: <https://casstt.com/indigenisation-of-drones-a-security-imperative-for-pakistan/>

Anahtar Kelimeler: İHA, Pakistan, Savunma, Teknoloji.

7. Xi Jinping Fransa, Sırbistan ve Macaristan'ı Ziyaret Ederken Nelere Dikkat Etmeli? / Atlantic Council (ABD)

Xi'nin gerçekleştireceği ziyaretler, Çin'in Batı ile ilişkilerinin daraldığı bir döneme denk gelmektedir. Uzmanlar, Xi'nin gezisi sırasında Çin'in Avrupa ile ilişkilerindeki değişimler

ve jeopolitik gerilimlere verilen tepkiler de dahil olmak üzere çeşitli gelişmelerin yaşanmasını beklemektedir.

Fransa

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un, Xi ile üçlü bir görüşme yapmak için Avrupa Komisyonu Başkanı Leyen'i davet etmesi, birleşik bir Avrupa yaklaşımının vurgulanmasına yönelik çabaları göstermektedir. Ayrıca Macron, Ukrayna ve Avrupa güvenliği için siyasi liderliği ele almayı isterken, Çin'in Rusya'ya verdiği desteğe karşı bir duruş sergilemektedir.

Sırbistan

Son on beş yılda Sırbistan, Çin ile yakın ekonomik ve siyasi ilişkilere dayanan kapsamlı bir stratejik ortaklık geliştirmiştir. **Çin, Sırbistan'ın en büyük yabancı doğrudan yatırım sağlayıcısı**, AB'den sonra **ikinci büyük ticaret ortağı** ve ihtiyaç duyulan altyapı geliştirmesinde kritik bir ortak olmaktadır. Sırbistan için Xi'nin ziyaret, Batı Balkanlar'da Çin'in ana ortağı olarak konumunu güçlendirme fırsatı oluşturmaktadır.

Macaristan

Budapeşte, 2015 yılında Çin'in Bir Kuşak Bir Yol projesine katılmıştır. Xi, Budapeşte'ye yapacağı ziyarette Budapeşte - Belgrad arasında yapılacak olan demiryolu projesinin hızlandırılmasını gündeme getirmesi beklenmektedir. Proje, 2019 yılında başlamasına rağmen Macaristan tarafının inşaat konusunda sorun yaşaması nedeniyle gecikmiş, Yunanistan'ın yeni yılda projeye katılma talebiyle demiryolunun Atina'ya kadar genişletilebileceği duyurulmuştur.

Avrupa Birliği

Çin, AB'ye **güvenlik** ve **ekonomi** olmak üzere iki ana alanda meydan okumaktadır. Avrupa liderlerinin bu meydan okumayla alakalı kurmak istedikleri temaslarına rağmen, bir ilerleme kaydedilememiştir. Pekin, Ukrayna'daki savaşta Rusya'ya olan desteğini artırmaya devam etmektedir. Brüksel tarafı, daha fazla Çin firmasını kara listeye eklemeyi, Çinli üretici Nuctech'e baskı yapmayı, Çin'e ait sosyal medya şirketi TikTok'a karşı işlem başlatmayı planlamaktadır. Brüksel, Pekin'e bir şeylerin değişmesi gerektiğini

düşünürken, Xi'nin ziyaret ile ne tür hediye ve teklifler getireceği merakla beklenmektedir.

Kaynak: Atlantic Council

Erişim: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/what-to-look-for-as-xi-jinping-visits-france-serbia-and-hungary/#france>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Fransa, Sırbistan, Ziyaret.

8. Ukrayna'daki Mevcut Durum / Indian Council of World Affairs (Hindistan)

Orta Doğu'da yeni çatışmaların artması ve Batı'daki büyük paydaşların dikkatini çeken iç meselelerle birlikte, Ukrayna'daki krizde yorgunluk belirtileri görülmeye başlamıştır. Bu kriz, eski Ukrayna Cumhurbaşkanı Viktor Yanukoviç'in 2013 yılında Avrupa Birliği ile ortaklık anlaşması imzalamaktan vazgeçmesiyle başlamış ve Doğu Ukrayna'da Rusya yanlısı gösterilerin yoğunlaşmasına sebep olmuştur. Rusya, Mart 2014'te Kırım'ı işgal etmiş ve referandum düzenlemiştir. Batı, Kırım'ın ilhakını kabul etmezken, Rusya burayı tarihi ve coğrafi bir parçası olarak görmektedir. **Minsk Barış Anlaşmaları**, Ukrayna ve Rusya arasında ateşkes ve sosyo-ekonomik ilişkilerin yeniden başlatılmasını hedefleyen anlaşmalardır ve Donbas bölgesinin statüsü konusunda anlaşmazlık devam etmektedir.

Rusya'nın Donbas bölgesini tanıması ve Donetsk ile Lugansk ile "Dostluk, İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Antlaşması"nı onaylamasının ardından Şubat 2022'de yeni bir düşmanlık aşaması başlamıştır. **Rusya Savunma Bakanlığı**, Mart 2022'de Ukrayna Silahlı Kuvvetleri'nin savaş potansiyelinin azaldığını açıklamıştır. Türkiye ve Belarus'ta yapılan görüşmeler sonuçsuz kalmış, ateşkes işaretleri kısa süreli olmuştur. Rusya'nın vahşet iddiaları nedeniyle Ukrayna hükümeti tarafından eleştirilmesiyle çatışmalar yeniden alevlenmiştir. Rusya'nın Ukrayna'nın Barış Planı'na verdiği olumsuz yanıt ve NATO'dan talep ettiği güvenlik garantileri ile Çin'in tutumu, krizin çözümünde ilerleme sağlanamamasına neden olmuştur.

Ukrayna, Batı'nın zayıflayan desteği ve azalan kaynakları nedeniyle karşı saldırı başlatmak yerine aktif savunmaya geçerek düşmandan korunmak adına hendekler kazmış ve daha fazla tanksavar siperleri kurmuştur. Rusya ise Ukrayna'nın güneyi ve doğusundaki askeri operasyonlarını devam ettirmektedir. Bu yıl haziran ayında İsviçre'de düzenlenecek olan **Barış Zirvesi'**ne Rusya'nın davet edilmemesine rağmen bir sonraki zirvede mutlaka Rusya'nın davet edilmesi gerektiği ve Rusya olmadan bir çözüm yolu bulunamayacağı İsviçre tarafından dile getirilmiştir.

Erişim:https://www.icwa.in/show_content.php?lang=1&level=1&id=10819&lid=688

2

Anahtar Kelimeler: Rusya, Savaş, Ukrayna.

C. ÇEVRE

1. ABD Enerji Bakanlığı Açık Deniz Rüzgâr İşgücü Gelişimine Yeni Bir Enerji Getiriyor / Environmental and Energy Study Institute (ABD)

Biden-Harris yönetiminin 2030 yılına kadar 30.000 megavat (MW) **açık deniz rüzgâr enerjisi** üretme taahhüdüne rağmen, sektörün zorluklarla karşı karşıya kaldığı görülmektedir. Geçtiğimiz yıl proje iptalleri, yükselen enflasyon ve istikrarsız tedarik zincirleri sektör için çalkantılı bir döneme işaret etmiştir. Bu durumun bir sonucu olarak, Enerji Bakanlığı'nın (DOE) **Rüzgâr Enerjisi Teknolojileri Ofisi** tarafından başlatılan Açık Deniz Rüzgârının Güvenilirliği ve Dayanıklılığı için Akademik Merkez (ARROW) gibi girişimler hayata geçirilmiştir. ARROW, ABD'nin açık deniz rüzgâr enerjisine olan ciddiyetinin bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

Kaynak: Wikimedia Commons

Açık deniz rüzgâr enerjisi sektörü, ABD'nin sahip olduğu büyük potansiyelden kaynaklanan süregelen cazibe ile dikkat çekmektedir. ABD'nin, 2050 yılına kadar 86.000 MW açık deniz rüzgâr enerjisi kullanabileceği tahmin edilmektedir. Bu potansiyelin, ulusal hedef olan 30.000 MW'a ulaşması durumunda bile 10 milyon eve enerji

sağlayabileceği belirtilmektedir. Ayrıca, yerli açık deniz rüzgâr kapasitesinden yararlanmanın, karbondioksit emisyonlarını azaltarak ABD'nin iklim hedeflerine de katkı sağlayabileceği vurgulanmaktadır.

ARROW Merkezi, üniversitelerle iş birliği yaparak açık deniz rüzgâr endüstrisinde işgücünü güçlendirmek için **üç yönlü bir yaklaşım** benimsemektedir. **ARROW-Empower**, önümüzdeki beş yıl içinde 1.000 öğrenciyi teknik açık deniz rüzgâr eğitimi ile buluşturmayı hedeflerken, **ARROW-Innovate** ise sektörün tüm yönlerini incelemek için üniversiteleri ve araştırma laboratuvarlarını bir araya getirmektedir. Son olarak **ARROW-Engage**, açık deniz rüzgârının adil bir şekilde uygulanmasını sağlamak için endüstrileri topluluklarla buluşturmaktadır.

Erişim: <https://www.eesi.org/articles/view/doe-blows-new-energy-into-offshore-wind-workforce-development>

Anahtar Kelimeler: Açık Rüzgâr Enerji, ABD, Enerji.

2. Elektrikli Araçların Şebeke Etkilerini Azaltmak İçin Şarj Stratejilerinden Yararlanma / Belfer Center (İngiltere)

Elektrikli araçların kontrolsüz şarjı, akşam saatlerinde enerji talebini artırarak elektrik sistemlerini zorlayabilmekte ve maliyetli altyapı yatırımlarına yol açabilmektedir. Ancak **kontrollü şarj**, şarj talebini pik saatlerden uzaklaştırarak esneklik sağlamakta, şebeke kısıtlamalarını azaltmakta ve yenilenebilir enerjinin entegrasyonunu desteklemektedir.

Elektrikli araçların giderek artması ve benimsenmesi, şebeke operatörlerinin elektrik talebini karşılama konusunda zorluklara neden olmaktadır. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), talep tarafı esnekliğin potansiyelinden yararlanmak ve iklim hedeflerine ulaşmak için dağıtım şebekelerini modernize etmek adına **akıllı sayaçlar** gibi dijital teknolojilerin önemini vurgulamaktadır. Elektrikli araçların kontrollü şarjı, şebeke güvenilirliğini arttırmakta, şebeke altyapısında yapılacak maliyetli yatırımları ertelemekte, şarj istasyonu operatörlerinin kârlarını arttırmakta ve elektrikli araç kullanıcıları için şarj maliyetlerini azaltmaktadır.

Kontrollü elektrikli araç şarjı, öncelikle şebeke operatörlerinin şarj davranışı üzerinde tam kontrol sağladığını varsayan teknik çözümlere odaklanmış olsa da elektrikli araç kullanıcıları arasında sürüş modellerinde, şarj davranışlarında ve esneklik hizmetleri sağlama istekliliğindeki değişkenlik tam olarak kontrol edilememektedir.

Kaynak: Thom Cole

Erişim: <https://www.belfercenter.org/publication/leveraging-charging-strategies-reduce-grid-impacts-electric-vehicles>

Anahtar Kelimeler: Elektrik, Elektrikli Araç, Şarj, Şebeke.

3. AB'nin Çiftlik Politikası Krizinin Anatomisi / Geopolitical Intelligence Services (Lihtenştayn)

Bir yılı aşkın süredir Hollanda ve Almanya'da, son zamanlarda da Polonya, Fransa, Belçika, İtalya, Portekiz, İspanya, Yunanistan ve Çek Cumhuriyeti'nde çiftçiler, Avrupa Birliği politikalarına karşı protestolar düzenlemektedir. Bu protestolar, yolları barikatlarla kapatma ve hükümet binalarının önüne gübre dökme gibi eylemlerle, çiftçilerin AB politikalarından duydukları hayal kırıklığını ifade etmektedir. Brüksel, **Avrupa Parlamentosu seçimleri** öncesinde tartışmalı konularda geri adım atarak çiftçilerin tepkilerini yatıştırmaya çalışmıştır. Ancak uzun vadede bu gerginliklerin devam edeceği düşünülmektedir. Bu krizin temelinde, Avrupa Birliği'nin **Ortak Tarım**

Politikasının (OTP) 1962'den bu yana geçirdiği evrim yatmaktadır. Başlangıçta, "**Kale Avrupa**" olarak bilinen korumalı bir pazarda çiftçilere cömert destekler sağlanırken, bugün daralan sübvansiyonlar, artan maliyetler, karmaşık bürokrasi ve çiftçilerin üretim kararlarını kendilerinden çok bürokratların belirlediği bir sisteme dönüşmüştür.

OTP, başlangıçta çiftlik verimliliğini artırmak, gıda arzı güvenliğini sağlamak, piyasa istikrarını teşvik etmek ve çiftçilerin gelirlerini artırmak gibi hedeflere odaklanmıştır. Bu hedeflere ulaşmak için garantili fiyatlar ve ithalat kısıtlamaları gibi araçlar kullanılmıştır. 1980'lerden itibaren, doğrudan **sübvansiyon** ve araziyi **nadasa bırakma** yöntemlerine yönelmiştir. 1990'larda tarım sektörü uluslararası rekabete açılmış ve sübvansiyonlar üretim miktarlarından ayrıştırılmıştır. Son yıllarda, toplam sübvansiyonlar azalmış, ancak daha sıkı düzenlemeler ve ekolojik kısıtlamalar getirilmiştir. Bu değişiklikler, çiftçilerin gelirlerini azaltmış ve çalışma saatlerini artırmıştır. Artan enerji ve gübre maliyetleri, Rusya'ya uygulanan **yaptırımlar** ve **iklim değişikliği** nedeniyle sıklaşan doğal afetler **çiftçilerin yükünü** daha da artırmıştır.

OTP'nin yeni Stratejik Gündemi, sürdürülebilirlikten ziyade **gıda güvenliği** ve **rekabet edebilirliği** öncelikli hale getirmiştir. Avrupa Parlamentosu seçimleri öncesinde, kırsal seçmenleri aşırı sağa kaptırma korkusu, AB'nin çiftçilerin taleplerine karşı daha duyarlı olmasına neden olmuştur. Ukrayna'dan ithal edilen tarım ürünlerine getirilen vergilerin askıya alınması, Polonya ve Çek Cumhuriyeti gibi ülkelerde protestolara yol açmıştır. AB-Mercosur anlaşması, Avrupa Parlamentosu seçimlerinden sonra yeniden müzakere edilecek ve çiftçilerin tepkilerini yatıştırmaya yönelik düzenlemeler içerecektir.

Kısa vadede AB, OTP hedeflerinden taktiksel olarak geri çekilerek çiftçilerin rekabetçiliğini artırmaya çalışacaktır. Yeşil gruplar ve organik çiftçiler, iklim hedeflerinin geri çekilmesine karşı protestolar düzenleyebilir. Uzun vadede, iklim değişikliği etkileri, tarım sektöründeki krizleri derinleştirebilir ve çiftçilerin iklim felaketlerine karşı yardım taleplerini artırabilir. **Serbest ticaret anlaşmaları** ve **ithalat düzenlemeleri**, Avrupa seçimlerinden sonraki siyasi duruma bağlı olarak yeniden şekillendirilebilir.

Sonuç olarak, AB'nin tarım politikalarındaki değişiklikler ve çiftçilerin tepkileri, kırsal ve kentsel kesimler arasındaki gerilimleri artırmaya devam edecektir. Bu süreçte, AB'nin

denge politikaları, çiftçilerin taleplerini ve sürdürülebilirlik hedeflerini nasıl birleştireceği önemli olacaktır.

Erişim: <https://www.gisreportsonline.com/r/eu-cap-farmer-protests/>

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Protesto, Politika, Tarım.

4. Çin Olmadan Yeşile mi Geçiyoruz? / The European Union Institute for Security Studies (Fransa)

AB, yeşil teknolojilere verdiği güçlü destek ve net sifıra ulaşmaya yönelik kararlı politikaları sayesinde yıllardır dünyanın temiz enerjiye geçiş sürecine öncülük etmede önemli bir rol oynamıştır. **Avrupa Yeşil Anlaşması**, 'Fit for 55' ve **Net Sıfır Endüstri Yasası** (NZIA) gibi girişimler sadece iddialı emisyon azaltma hedeflerini ilerletmekle kalmazken, aynı zamanda Avrupa'da üretilen temiz teknolojiyi de teşvik etmektedir.

AB'nin Çin olmadan yeşile geçip geçemeyeceğini anlamak için, endüstriyel ortamının net bir şekilde değerlendirilmesi oldukça önemlidir. Önümüzdeki on yıllar dönemde **AB'nin yenilenebilir elektrik üretim kapasitesinde aslan payını güneş enerjisi ve rüzgâr türbinlerinin** alması beklenmektedir. **Bataryalar**, AB araç filosunun elektrifikasyonunu

sağlayacak ve enerji depolamada önemli bir rol oynayacaktır. Bu arada **elektrolizörler**; çelik ve çimento gibi azaltılması zor sektörleri temizleyebilecek **yeşil hidrojen** üretimi için kilit önem taşırken, ısı pompaları binaların ve hafif sanayilerin karbondan arındırılmasında önemli bir rol oynayacaktır.

AB, yerel olarak üretilen teknolojiler yoluyla enerji dönüşümünü hızlandırmak için iddialı hedeflere sahiptir. Ancak Pekin'in temiz teknoloji endüstrisi üzerindeki hakimiyeti, AB'nin Çin ekipmanı veya kapsamlı tedarik zincirleri olmadan yeşile geçişini zorlaştırmaktadır. Çin'in avantajı devlet teşvikleri, kritik malzemelere erişim, yüksek verimli üretim ekosistemleri, daha düşük işçilik maliyetleri ve daha az katı çevre düzenlemelerinde yatmaktadır.

AB, enerji hedeflerini ilerletmek için **çok yönlü bir strateji izlemelidir**. Temiz teknoloji şirketleri için eşit bir oyun alanı sağlamalı ve ithal malzemelere ve Çin tedarik zincirlerine daha az dayanan yenilikçi teknolojilere öncelik vermelidir. Ayrıca ticaret anlaşmaları yoluyla kritik malzemelere erişimi güvence altına almalı ve bunlardan stok oluşturmayı düşünmelidir.

Kaynak: EUISS

Erişim: <https://www.iss.europa.eu/content/going-green-without-china>

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Çin, Yeşil Teknolojiler.

D. SOSYAL

1. Sosyal Güvenlik Hakkında Kısa Bilgiler / CATO Institute (ABD)

Sosyal Güvenlik, federal hükümetin en büyük programı olup, **Yaşlılık ve Vefat Sigortası** (OASI) ve **Engelli Sigortasından** (DI) oluşmaktadır. Sosyal Güvenlik, 2023 yılında GSYH'nin %4,5'ini temsil eden 1,2 trilyon dolar harcamıştır. Ancak, bu harcamaların 2033 yılına kadar neredeyse iki katına çıkarak 2,1 trilyon dolara veya GSYH'nin %5,2'sine ulaşması beklenmektedir.

Sosyal Güvenlikten faydalanan bireyler için **ortalama aylık yardım** miktarı 2023 yılında **1.760 dolar** olarak açıklanmıştır. Bu yardımların ücret artışına endeksli olması nedeniyle enflasyondan daha hızlı arttığı ve 2045 yılında emekli olacak bir kişinin, enflasyona göre ayarlandıktan sonra, 2020 yılında emekli olan bir kişiden 23.000 doların üzerinde daha fazla yıllık yardım alacağı belirtilmiştir. Bununla birlikte, Sosyal Güvenlik'ten yararlanma süresinin de sadece 2 yıl arttığı ifade edilmiştir.

Kaynak: CATO

Sosyal Güvenlik, federal açıklara katkıda bulunmakta ve artan bütçe açıklarıyla mücadele etmektedir. 2024 yılında 184 milyar dolar açık vermesi beklenen Sosyal Güvenlik'in güven fonunun bir varlık değil, bir yükümlülük olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, Sosyal Güvenlik kapsamındaki çalışanların faydalanıcılarına oranı 1945 yılında 41,9 iken, 2024

yılında 3,1'e kadar düştüğü ve program üzerinde önemli bir baskı oluşturduğu vurgulanmıştır.

Erişim: <https://www.cato.org/blog/fast-facts-about-social-security>

Anahtar kelimeler: ABD, Emeklilik, Reform, Sosyal Güvenlik.

2. Z Kuşağı ile Kimin Daha Kötü Olduğu Savaşına Son Verin / Bloomberg (ABD)

ABD'de kuşak farkları ve kuşak savaşları uzun bir geçmişe sahiptir. Z ve Y kuşağı, yükselen kira, ev kredileri, öğrenci kredileri ve artan ulusal borçlar nedeniyle haksızlığa uğradıklarını dile getirmektedir. Gerçek ise, bu iki kuşak arasında denge aramaktadır. Gençler için ekonomik olarak işler biraz daha kolaylaşmış olabilmekte, ancak dünyada başarılı olmanın zorluğu hala devam etmektedir. Her iki kuşak da haklıdır ve daha gerçekçi beklentiler ve empati ile daha iyi bir gelecek oluşturulabilmektedir. X kuşağı olarak, geçmişteki dizileri izleyerek büyüyen bireylerin 20'li yaşlarının en güzel dönemlerini beklemeleri doğaldır. Şehirde eğlenceli bir iş, harika bir daire ve yakın arkadaşlarla geçen bu dönem, sorumluluktan uzak ve keyifli bir zaman dilimi olarak görülmektedir. Ancak, bu dönem aynı zamanda zorlu bir süreçtir ve her zaman öyle olmuştur.

Beşerî sermaye ve bağlantılar olmadan, genç bireylerin zorlu işlerde çalışarak becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Teknolojinin yardımıyla bu süreç biraz daha kolaylaşsa da gençlerin bu süreci keyifli bulmaları zor olabilmektedir. Gençler, iş dünyasındaki zorlukların yanı sıra kendi değerlerine dair abartılı algıları nedeniyle de şikâyet etmektedir. Kuşaklar arasındaki farklılıklar ve mücadeleler devam ederken, gençlerin iş dünyasında başarılı olabilmeleri için **empati** ve **gerçekçi beklentilere sahip** olmaları önemlidir. Gençlerin becerilerini geliştirmek ve bağlantılar kurmak için çaba sarfetmeleri gerekmektedir. Teknolojinin sunduğu avantajlardan yararlanarak, gençlerin iş dünyasında başarılı olmaları ve değerlerine uygun kariyerler oluşturmaları mümkündür. Bu süreç zorlu olsa da gençlerin sürekli öğrenme ve gelişme sürecine katkı sağlayarak başarıya ulaşmalarını sağlayabilmektedir.

Erişim: <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2024-05-09/housing-affordability-build-more-luxury-homes>

Anahtar Kelimeler: Gençlik, Y Kuşağı, Z Kuşağı.

E. TEKNOLOJİ

1. Yapay Zekâ Üretkenliği Nasıl Etkileyecek? / The Brookings Institute (ABD)

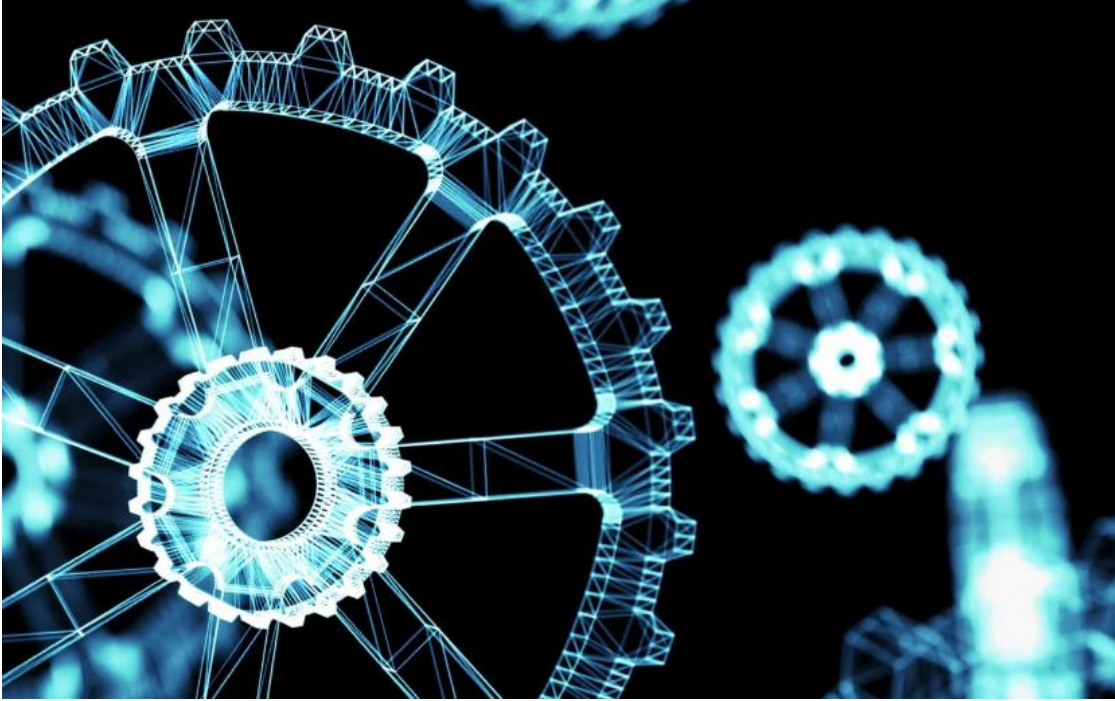
Yapay zekâ teknolojisinin ekonomik büyümeye sağlayabileceği katkılar büyük önem taşımaktadır. Yapay zekâ, büyük veri setlerini analiz ederek karmaşık desenleri ve ilişkileri tanımlayabilmektedir. Bu yetenek, işletmelerin verimliliğini artırarak ekonomik çıktıları yükseltecektir. Örneğin, yapay zekâ destekli otomasyon sistemleri, üretim süreçlerini optimize ederek **işgücü verimliliğini artıracaktır**. Aynı şekilde, yapay zekâ uygulamalarıyla sağlık sektöründe tanı ve tedavi süreçleri iyileşecek, bu durum ise sağlık hizmetlerinin etkinliğini artırarak ekonomiye olumlu yönde katkı sağlayacaktır.

Ayrıca yapay zekâ **endüstriyel** uygulamalarda da geniş bir kullanım alanına sahiptir. İmalat sektöründe, makine öğrenimi algoritmaları sayesinde üretim süreçleri daha hızlı ve verimli hale gelmektedir. **Perakende** sektöründe ise, yapay zekâ destekli **analizler** ve **tahmin modelleriyle stok yönetimi** ve **müşteri ilişkileri yönetimi** optimize edilebilmektedir. Böylece şirketlerin rekabet gücünü artırarak ekonomik büyümeyi teşvik edecektir.

Ancak yapay zekâ teknolojisinin benimsenmesiyle işgücü dinamikleri değişebilir. Bazı rutin işlerin otomatikleştirilmesi, belirli becerilere sahip işçilerin işlerini değiştirebilir veya ortadan kaldırabilir. Bu nedenle, işgücünün yeni teknolojilere uyum sağlaması ve yeni beceriler kazanması için eğitim ve yetenek geliştirme programları büyük önem taşımaktadır. Bu programlar, yapay zekâ çağında çalışanların işgücü piyasasında başarılı olmalarını sağlarken, ekonomik dönüşüme uyum sağlamalarına da yardımcı olacaktır.

Yapay zekâ teknolojisinin ekonomik büyümeye ve üretkenliğe önemli katkılar sağlayabileceği açıktır. Ancak bu teknolojinin etkilerinin yönetilmesi için **uygun politika** ve **düzenlemelerin geliştirilmesi gerekmektedir**. İşgücü piyasasındaki değişimlere uyum sağlamak, veri gizliliğini korumak ve teknolojinin **etik** kullanımını

teşvik etmek gibi konular, yapay zekâ teknolojisinin sürdürülebilir ve kapsayıcı bir şekilde benimsenmesini sağlamak adına önemlidir.

Erişim: <https://www.brookings.edu/articles/how-will-ai-affect-productivity/>

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Ekonomik Büyüme, Otomasyon, Veri Analizi, Verimlilik.

2. Yapay Zekâ Sınırı Aşarsa: Otonom Silah Sistemlerinin Tehdit Oluşturması / Observer Research Foundation (Hindistan)

Otonom Silah Sistemlerinin (AWS) gelişiminde son zamanlarda yaşanan ilerlemeler, bu teknolojinin gelecekte nasıl bir etki oluşturacağı konusunda endişelere yol açmaktadır. Tam otonom silahlar henüz var olmasa da yapay zekâ ve askeri uygulamalar arasındaki ilerlemeler, bu tür silah sistemlerinin bir gün gerçeğe dönüşebileceği endişesini artırmaktadır. Bu durum, AWS'lerin ahlaki ve yasal açıdan sorgulanabilir olması ve geliştirilmeleri konusunda ciddi bir tartışma ve müzakere gerektirmesinden kaynaklanmaktadır. ABD ve Çin gibi ülkelerin bu alandaki ilerlemeleri göz önüne alındığında, AWS konusunun acil bir şekilde ele alınması gerekmektedir.

AWS konusundaki tartışmalar, 2012 yılında **ABD Savunma Bakanlığı'nın** (DOD) konuyla ilgili bir idari emir yayınlamasıyla daha da önem kazanmıştır. Bu emir, tamamen otonom silahlar konusunda herhangi bir ülke tarafından yapılan **ilk politika açıklaması** olmuştur. Bu tarihten itibaren AWS konusundaki tartışmalar akademisyenler, askeri ve politika uzmanları ile uluslararası kuruluşların katılımıyla ivme kazanmıştır. Ancak, AWS'nin tanımı konusunda hala bir fikir birliği olmaması, bu teknolojinin gelecekte nasıl kullanılacağı konusunda belirsizlikleri artırmaktadır.

ABD Donanması'nın insansız bir tekne ile gerçekleştirdiği başarılı saldırı ve Çin'deki tam otonom dron sürüsü gibi örnekler, AWS teknolojisinin askeri alandaki potansiyelini göstermektedir. Bu tür teknolojilerin devlet dışı grupların da erişimine açık olması, uluslararası güvenlik açısından ciddi riskler oluşturmaktadır. Bu nedenle, AWS teknolojisinin askeri alanda kullanımı konusunda daha fazla düzenleme ve denetim mekanizmalarının oluşturulması gerekmektedir. Aksi takdirde, bu teknolojinin yanlış ellere geçmesi ciddi sonuçlar doğuracaktır.

Kaynak: ORF

Erişim: <https://www.orfonline.org/expert-speak/when-ai-crosses-the-line-the-impending-threat-of-autonomous-weapons-systems>

Anahtar Kelimeler: ABD, Askeri, Silah, Yapay Zekâ.

F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER

1. Wilson Center

Kuzey Kafkasya'yı Rus Meselelerinde Merkeze Koymak

Çevrimiçi Etkinlik (23.05.2024)

Kuzey Kafkasya etnik, dil ve din açısından çeşitliliklere sahip zengin bir bölgedir. Bu bölgenin Moskova ile sürekli gerginlik yaşaması ise incelenmesi gereken bir konudur. Etkinlikte, bölgede meydana gelen ekonomik, toplumsal ve demografik değişimlerin yanı sıra Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırısında bölgenin doğrudan veya dolaylı rolü tartışılacaktır.

Erişim: <https://www.wilsoncenter.org/event/centering-north-caucasus-russian-affairs>

2. Centre on Regulation in Europe

İki Bloğun Hikayesi – Dijital Ekosistem Yönetişiminde Avrupa ve Çin Yaklaşımları

Çevrimiçi Etkinlik (30.05.2024)

Avrupa Birliği, dijital sektöre yönelik birçok verimli yasa çıkarırken, Çin hükümeti de kendi dijital sektörünün yapay zekâ, gizlilik, siber güvenlik vb. konularında ayrıntılı yasalar çıkarmak için çalışmalara başlamıştır. Gerçekleştirilecek etkinlikte, Avrupalı ile Çinli yetkililerin dijital sektörü düzenlemeye yönelik yaklaşımlarındaki benzerlik ve farklı yönler incelenecektir.

Erişim: <https://cerre.eu/events/a-tale-of-two-blocs-european-and-chinese-approaches-to-digital-ecosystems-governance/>

3. Chatham House

Siber 2024

Çevrimiçi Etkinlik (05.06.2024)

Siber uzay alanı hızlı teknolojik gelişmelerin, önemli tehditlerin ve bol fırsatların bulunduğu özel bir alandır. Fakat, siber uzayın ve gelişen teknolojilerin potansiyeli endişe verici olurken, siber suçlular, devlet dışı aktörler ve hükümetlerin kendi lehine kullanacağı güvenlik açıkları oluşmaktadır. Etkinlikte, siber uzaya yönelik geniş çaplı bir tartışma yapılacaktır.

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/events/all/conference/cyber-2024>

4. Bruegel

Çin'in Teknoloji Regülasyonları ve Küresel Teknoloji Rekabeti

Çevrimiçi Etkinlik (06.06.2024)

Çin, uzun bir süredir ABD'ye rakip teknoloji firmalarının kurulmasında bir güç merkezi olarak kabul edilmektedir. Ancak Çin, yakın bir zamanda en büyük teknoloji şirketlerinden olan Alibaba, Tencent ve Meituan'ı hedef alan bir dizi düzenlemelere başvurmuştur. Birçok uzman, Çin'in aldığı bu kararın teknoloji şirketlerine zarar vereceğini belirtilirken, bu şirketlere yönelik yatırımların ne olacağı merak konusu olmuştur. Etkinlikte, bu konu üzerine tartışma yapılacaktır.

Erişim: <https://www.bruegel.org/event/talksbruegel-chinas-tech-regulations-and-global-tech-rivalry-angela-zhang>

KOSAM'dan...

Belirlediği alanlarda araştırma raporları üreten, bilgi notları yayımlayan, farklı sorunlara çözüm sunma amaçlı projelere imza atan bir yapı hüviyetindeki **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)**, Konya merkezli bir düşünce kuruluşu olarak 2022 yılının ilk çeyreğinde kuruldu.

Ekonomi, ticaret, sanayi, iç ve dış politika dinamikleriyle sosyal politikalar, tarım, çevre, akıllı şehir, sağlık, enerji vb. konularla ilgilenen KOSAM faaliyetlerini şehir, ülke ve dünya ekseninde farklı başlıklarda yürütür.

Merkez; uluslararası düşünce kuruluşlarının faaliyetlerini, raporlarını ve güncel değerlendirmelerini düzenli takip eder. Bu kapsamda 2022 yılından itibaren KOSAM bünyesinde; dünya ve ülke gündemi hakkında bilgilenmek, düşünce kuruluşlarının raporlarından haberdar olmak ve en önemlisi küresel fırsatlardan faydalanıp risklerden kaçınmak için stratejik çalışmaları aktarmak amacıyla “**Dünya Ne Konuşuyor?**” Raporları hazırlamaktadır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu, her ayın ilk ve ikinci yarısını kapsamak üzere **ayda iki defa** okurlarıyla buluşmaktadır. Rapor **için Kuzey ve Latin Amerika, Euro Bölgesi, Orta ve Uzak Asya, Afrika, Orta Doğu, Avrasya** vb. çeşitli bölgelerde faaliyet gösteren düşünce kuruluşlarının gündemleri KOSAM'ın uzman kadrosu tarafından analiz edilir. Süreçte “Hangi kuruluş ne tür konularda çalışmış, gündemde ne var ve gelecekte beklentileri neler?” sorularına cevap aranır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu; **Ekonomi, Politika, Çevre, Sosyal ve Teknoloji** olmak üzere **beş ana başlıkta** hazırlanır. Makale, rapor, bilgi notu, yorum vb. çalışmaların kısa özetleri okuyucuya yansıtılırken konu başlığı, makalenin hangi kurumdan alındığı ve bu merkezlerin hangi ülkede faaliyet gösterdikleri de raporda yer alır. Her özetin sonunda konuyla ilgilenen okurların orijinal çalışmaya hızlı bir şekilde ulaşabilmesi için erişim linkleri açık şekilde paylaşılır.

KOSAM olarak hedefimiz; “Dünya Ne Konuşuyor?” sorusunun cevabını ve bölgelerinde ulusal/ uluslararası politikaya yön veren kuruluşların “**yarınların gündemi**” olarak gördükleri farklı başlıkları analiz ederek güncel hâli ile aktarmaktır. Bu bağlamda **2024 yılında da** ekonomi, siyaset, ticaret, sanayi, sosyal politika, eğitim, çevre vb. alanlarda yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası araştırma ve çalışmalar yürütmeye, büyük veri analizi ile mevcut durum değerlendirmeleri yaparak geleceğe ışık tutmaya ve **sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamaya devam ediyoruz.**